

NYA TRENDER

Av Marie Hansson

Jag älskar att fokusera på tävlingarnas nybörjare, det kanske delvis handlar om att jag tycker om att informera och undervisa och de är en tacksam målgrupp. Jag har hållit många kurser för alla sorters nybörjarstadier och har senaste tiden haft kurser för dem som är precis på gränsen att börja tävla. Dessutom har jag nyligen dömt ett antal klass 1-hundar i olika storlekar på två olika platser i Sverige – och jag ser några nya trender.

Små hundar

Under många år har sheltien varit i topp popularitetsmässigt på agilitybanan, när det gäller de mindre storleksgrupperna. Och det är väl inte att undra på, det är en lättsam och snäll hund att leva med och den är avlad för att vara smidig och viga på de shetländska klipporna, så den klarar av agilityns krav om att vara spänstig och snabb och samtidigt lättstyrd och lättlärd. (Alla får ursäkta om det trots allt blev lite marknadsföring, det har varit min favoritras sedan 1982.)

Det har självklart alltid funnits också andra duktiga raser i small- och mediumgruppen; pudlar, olika terrier och papillon är väl de rastyper som märkts i första hand, som alltid finns med och hävdar sig både till antal och placeringar.

Från sheltie till terrier

I klass 1 har det under snart två decennier drällt av unga shelties som visar framfötterna (förlåt, framåtassarna) och susat runt, mer eller mindre ivrigt på banan. Beroende på framåtanda och blyghet har en del varit försiktigare än andra till en början, men de flesta brukar låta glädjen övervinna tveksamheten och ”ta det onda med det goda” vad gäller funktionärer som är i närheten, ”otäcka” hinder på banan (typ gungan) och liknande, och så blir de duktiga och fokuserade till slut.

Idag märker jag tydligt att klass 1 ”invaderats” av en större mängd terriers. Framför allt kortbenta jack russel terriers. De är hur söta som helst och ser ut som riktiga leksakshundar med sin borstiga uppsyn och sina korta, korta ben. Men de är allt annat än leksakshundar. De har full fart framåt och stort tryck. Och precis som de snabbaste sportbilarna, så har deras ”lågställda kaross” en fördel jämfört med hundar med högre ben. De svänger snabbt och snävt. Deras attityd är också jämförbar med sportbilarna, det är fullt ös från början och tydlig kraft och energi på banan. De kanske inte alltid går rätt, men de går framåt med attityd.

Den nya trenden är alltså att favoritrasen tycks ha ändrats, från vallhund till terrier, framför allt i smallgruppen! Man kan bara hoppas att de som gjort sitt rasval också gillar terriertemperamentet utanför banan, som bekant är

det ju betydligt större procent av livet som tillbringas bortanför en agilityplan. Därmed inte sagt att de är aggressiva eller onödigt tuffa, bara att det kanske behövs en annan attityd och insikt för att uppfostra en liten terrier rätt, än en känslig liten vallhund.

Mångfald ger nyskapande

Det vore otroligt roligt om det helt enkelt handlar om kunniga hundförare som gjort sitt val utifrån erfarenhet. Att de har hittat det optimala valet för både tävling och hemmaliv. För sporten har bara att vinna på att vi får en mångfald bland raser på banan. Det blir mer variation för instruktörer, domare och publik. Saker och ting utvecklas när det inte blir ensidigt, träningsmetoder föds, hinder förändras, bankombinationer förnyas, resultatlistorna varierar och idéer kläcks rent allmänt!

Bordercollien dominerar bland stora

På storhundssidan är fortfarande bordercollien vanligast i klass 1. Men det finns alltså ett otroligt uppfriskande och inspirerande tillskott av andra raser som kryddar startfältet. Olika brukshundsraser, vattenapportörer, stående fågelhundar, spetsar, sällskapshundar och annat dyker upp med jämna mellanrum. Jag gissar att en del av dem inte alls är inskaffade för agilitysyfte, utan man har fått blodad tand på hemmaklubbens kurser och vill ut och testa på riktigt. Oavsett hoppas jag att alla typer av hundar med sina förare känner sig hemma och har sin berättigade plats på svenska agilitytävlingar. Risken finns ju att det blir avskräckande om tävlingscirkusen skulle bli för stor och stressig, om banorna blir för svåra, om referenstiderna blir för snäva, om reglerna när och hur man måste lämna banan efter disk blir för tuffa.

Förberedd eller ej

En annan trend, som började redan för ett par, tre år sedan handlar om tanken att vara förberedd eller ej. Jag minns att jag då på en klass 1 tävling stod och dömde väldigt många hundar och såg en tydlig skillnad i hur pass förberedda largeförarna och deras hundar var, mot small- och medium- ekipagen. Idag är det precis likadant! Givetvis handlar det om generaliseringar, det finns självklart undantag åt alla håll, men i det stora hela verkar attityden inför tävling skilja sig mellan mankhöjderna!

Largehundarna kan mer

Det verkar alltså som om largeförarna lade ner mycket mer tid på att lära sina hundar saker innan de börjar tävla! Det handlar inte bara om att lära dem ett kontaktfältsbeteende som man sedan är konsekvent med på tävling, utan det handlar om hela handlingen. Det är ganska vanligt att den stora hunden kan fler saker, de kan ord som "ut", "runt", "fram" och hindernamn. De är mer självständiga såväl i slalom som på andra hinder, där föraren kan vara på större avstånd.

Förarna med de mindre hundarna verkar anmäla sig till tävling bara hunden kan hindren hjälpligt. De kanske fortfarande är tveksamma i att hoppa, eller i alla fall inte kan söka upp hinder och hoppa dem utan att föraren visar och

hjälp med kroppsspråk och ord. De kanske måste ha hjälp med en hand framför nosen i slalom. Hela handlingen kanske består i att föraren springer före hunden som en vägvisare och hunden bara följer efter runt banan, vilket förstås begränsar hundens möjlighet till att få upp en hög fart, den anpassar sig ju till förarens tempo.

De större hundarna kan oftare sitta kvar i starten och bli inkallade, medan de mindre hundarna startar man tillsammans med. Man tar av koppel och halsband och så börjar man springa helt enkelt. Är det så att smallföraren inte tror att den har så mycket att vinna på att starta en bit ut på banan? Eller är det så att man helt enkelt inte lagt ner så mycket arbete på starten?

Varför är det så olika?

Vad beror denna trend på? Att man helt enkelt är tvungen att lära sin snabba bordercollie en massa saker för att ha en chans att styra den på banan? De mindre hundarna kan man improvisera med och förhoppningsvis hinna före och visa vägen för. Eller har de som skaffat sig bordercollie haft en annan hund före och har nu en högre ambitionsnivå? De har redan vid sitt rasval bestämt sig för att satsa på toppen och vill göra allt för att ha de bästa förutsättningarna för att nå dit. Eller kan det vara instruktörerna ute i landet som uppmuntrar folk till olika saker, att de lär ut att de med långbenta, snabba hundar måste jobba med grunderna ordentligt för att ha en chans, men att chansen ändå finns om man har en liten hund som man hinner med.

Det är i alla fall otroligt intressant att se att attityden hos förarna skiljer så pass mycket. Mångfald är som sagt roligt, om klasserna innehåller många typer av förare som gör på olika sätt och satsar olika hårt, så är det en charm i sig.

Förbereda hunden

Jag skrev nyligen en artikel om mankhöjds mätning och vad man har att vinna på att förbereda hunden inför sin officiella mätning. Egentligen är ju alla typer av förberedelser fördelaktiga. Att hunden och man själv vet vad man ska göra i olika typer av passager på banan. Då blir det inte så lätt fel. Om man tränat in självständig slalom och självständiga kontaktfält och andra hinder som hunden kan göra utan att man behöver "hålla handen" så har man framför allt tid att vinna, förutom det uppenbara att allt inte hänger på att föraren är rätt placerad och gör och säger precis rätt i rätt tid, något som brukar stressa den stackars föraren ganska rejält.

Jag önskar alla nybörjare på alla nivåer ett varmt lycka till i sin utveckling!